

Втор конгрес на студентите на општа медицина,
10.05.2019

Работилница:

НЕВРОНАУКИ И МАЈНДФУЛНЕС

Проф. д-р Ленче Милошева

Како се користи во психотерапијата?

- Припаѓа кон третиот бран на КБТ
- Се користи како третман или дел од поширок КБТ протокол
- Емпириски валидирани програми
- Значајни публикации
- Предавања од др. Зорица Марић, РЕБТ Центар Белград
  - J. K. Zinn (199e): *Full catastrophe living* (мајндфулнес за редуција на стрес)
  - M. Linehan (1993): *Skills Training Manual for Treating BPD* (мајндфулнес вежби како дел од протоколот DBT)
  - Segal, Williams, and Teasdale (2002): *Mindfulness-Based Cognitive Therapy for Depression* (мајндфулнес терапија за депресија)
  - Williams, Teasdale, Segal, J.K. Zinn (2007): *The Mindful Way Through Depression* (протокол и workbook за депресивни клиенти)

Во КБТ/РЕБТ

- ❑ Мајндфулнес интегриран во КБТ/РЕБТ тераписки протокол
- ❑ Претставува метод кој ја потпомага
  - Насоченоста на вниманието и соочување со внатрешните појави (сензации, мисли, емоции)
  - Освестување и дистанцирана свесност на своите мисли
  - Разбирање и усвојување на концептот на прифаќање vs. Барање дека нешто (јас, други, животот) биде поинаков отколку што е

Две компоненти на тренингот

- Насочување на вниманието на непосредно искуство

- Ориентираност на непосредно искуство
  - Позитивен став според мајндфулнес пристапот, мајндфулнесот како животна вредност

1. Искусете го сувото гројзе со
полна свесност
2. Директна вклученост во своите
искуства (Да мислиш за објектот
vs. Директно да го доживееш
објектот)
3. Вклученост во сегашниот момент
(Сега и овде: насоченост на
сегашниот момент vs. Насоченост
на минатото/иднината)

**-Body scan: вежба за насочување на
вниманието**

**-Вежби за дистанцирана свесност (возови,
облаци)**

Примена во клиничката пракса

- Рекурентни и хронични растројства
  - Анксиозност
  - Депресија
  - Третман на интрузивни мисли кај ОКП

Фокус на вниманието во текот на мајндфулнес тренингот

- Јадење со полна свесност
- Скенирање на тело
- Одење или истегнување со полна свесност
- Да седиш со дишење
- Да седиш со звуците
- Да седиш со мислите
- Да седиш со потешкотиите

8 неделен програм

Williams, Teasdale, Segal, J.K. Zinn (2007):

1. недела: „Поместување од “Да се живее на “автоматски пилот“ на “Да се живее со свесност и избор”
2. недела „Поместување од “Поврзување со своето искуство преку мисли” на “Директно чувствување на своите искуства”
3. недела: „Поместување од “Навратување во минатото и иднината” на “Да бидеш потполно во сегашниот момент”
4. недела: „Поместување од “Потреба да одбегнат, побегнат или ослободат од непријатни искуства на “Да им се пријде на искуствата со интересирање”
5. недела: „Поместување од “Потреба нештата да бидат поинакви на “Да им се дозволи на нештата да бидат баш онакви какви се“
6. недела: „Поместување од “Согледување на мислите како вистински и реални!” на “Согледување на мислите како ментални настани”
7. недела: „Поместување од грубо и захтевно третирање на себе кон водење на сметка за себе со сочувствителност и љубезност“
8. недела: „Планирање на иднината во полна свесност“

Z. V. Segal: заклучоци на основа на досегашните истражувања на ефектите на мајндфулнес пристапот

- **Мајндфулнес пристапот е значаен за емоционалната регулација**
- **Позитивните ефекти зависат од континуирана примена на мајндфулнес пристап**
- **Може да биде интегриран во стандардни КБТ/РЕБТ третмани за растројства во расположението и анксиозни растројства**

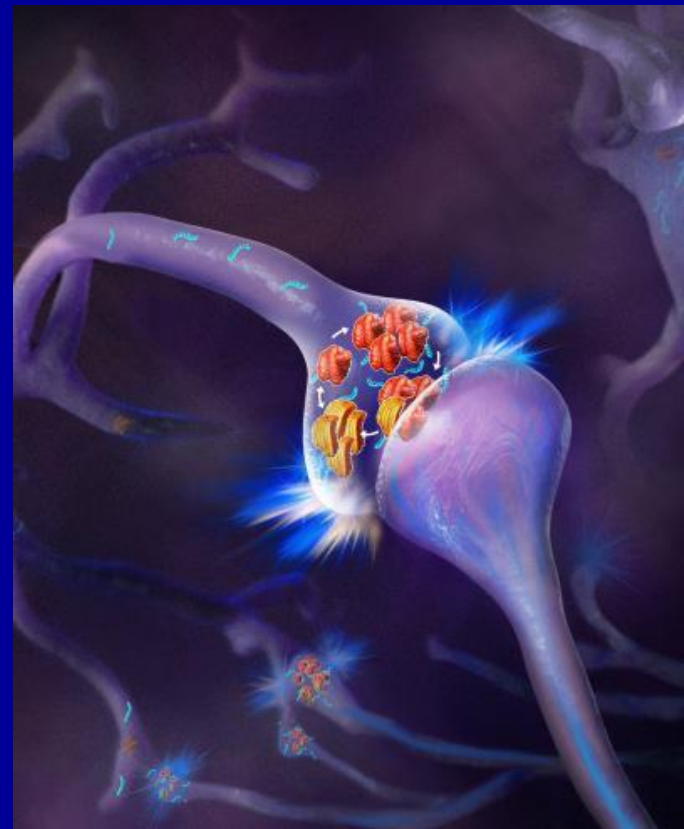
Кои промени се случуваат во текот на учењето?

ПРОФ. Д-Р ЛЕНЧЕ МИЛОШЕВА

..ВО ТЕКОТ НА УЧЕЊЕТО

- 1. *СЕ СОЗДАВААТ НОВИ СИНАПСИ*

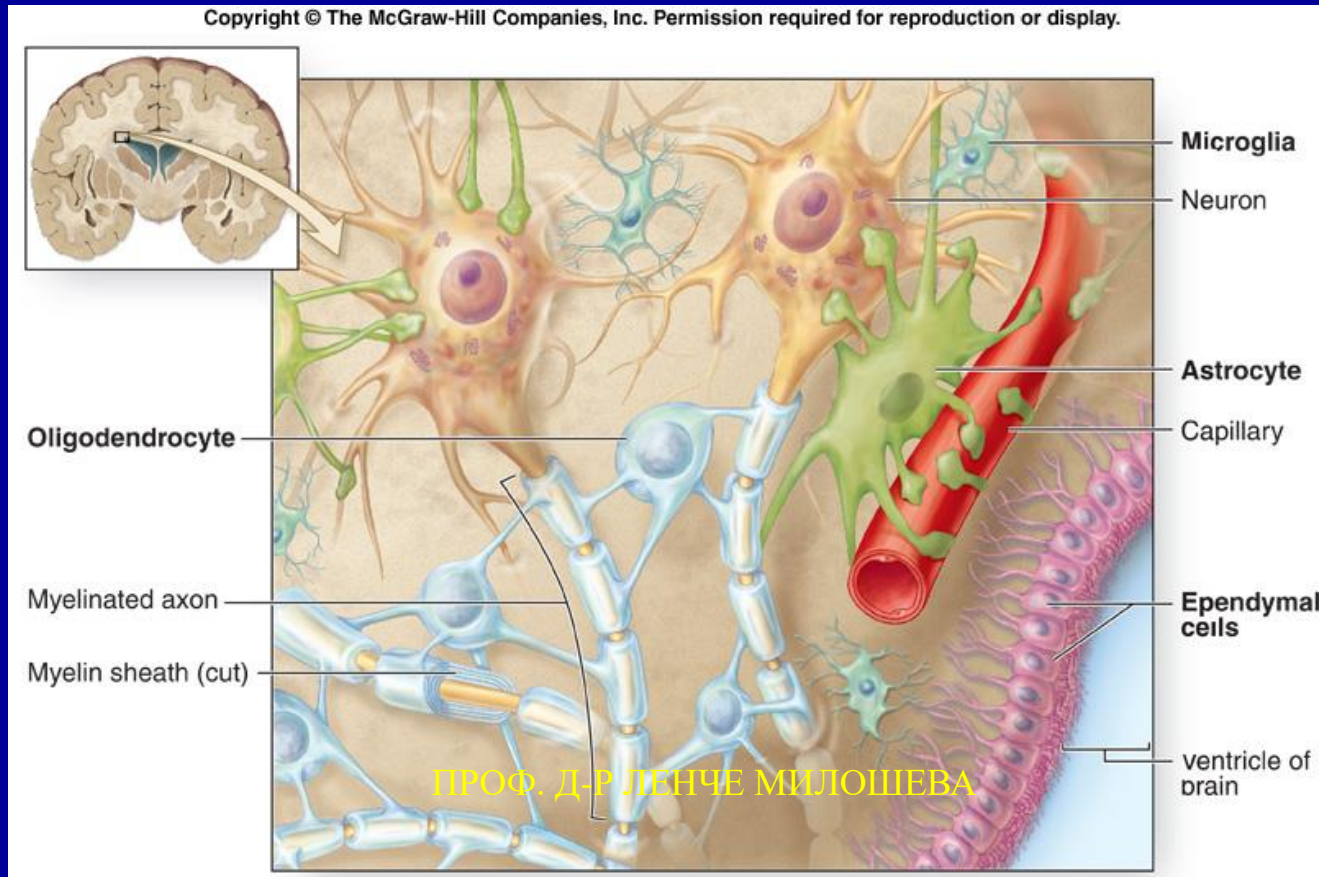

.. ..ВО ТЕКОТ НА УЧЕЊЕТО

- **2. СЕ ПОДОБРУВА СНАБДЕНОСТА СО КРВ И СОЗДАВАЊЕ НА НОВИ КАПИЛАРНИ МРЕЖИ (со ова се подобрува протокот на крв и снабденоста на мозочното ткиво со кислород)**

.. ..ВО ТЕКОТ НА УЧЕЊЕТО

- ▶ **3.СЕ СОЗДАВААТ ПОТПОРНИ КЛЕТКИ (тнр. Глија клетки , кои се зголемуваат по број и величина)**

... ..ВО ТЕКОТ НА УЧЕЊЕТО

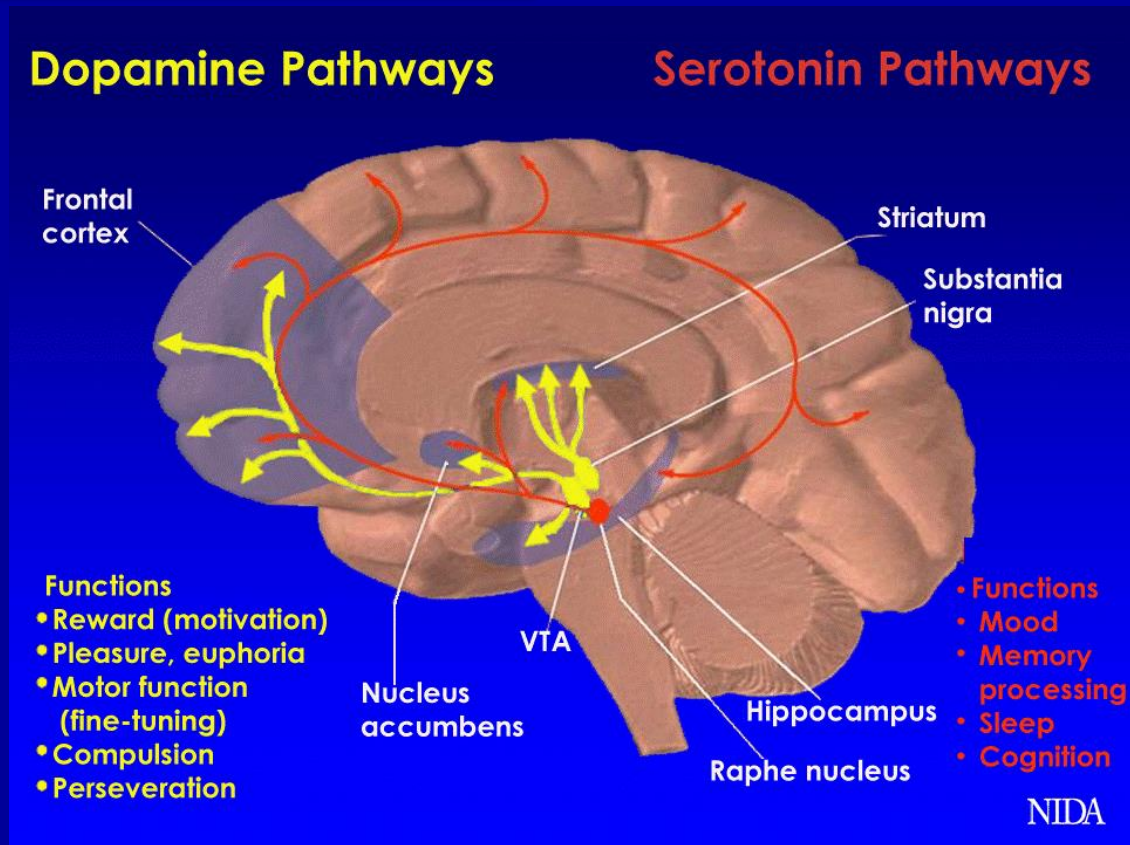
- **4. МИЕЛИЕНИЗАЦИЈА (се создава масна миелинска обвивка околу аксонот на невронот со што се подобрува преносот на сигнали меѓу невроните)**

... ВО ТЕКОТ НА УЧЕЊЕТО

- ▶ **5. СЕ СОЗДАВААТ НОВИ НЕВРОНИ (неврогенеза), посебно во подрачјето на хипокампусот**

Систем на награда

Учењето зависи од мотивираноста за награда

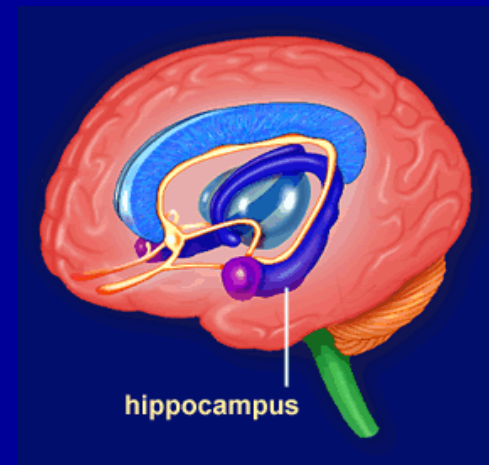
Оштетувањето на вентралното тегментално подрачје и nucleus accumbens доведува до губење на мотивацијата—немање способност за учење

ПРОФ. Д-Р ЛЕНЧЕ МИЛОШЕВА

Улогата на **хипокампусот** во помнењето

- **Хипокампусот е намален кај болен со ограничено помнење.**
- **ПЕТ студиите кај здрави доброволци покажале дека во текот на решавање на психолошките тестови на помнење до најголем пораст на метаболизам (активација) доаѓа токму во подрачјето на хипокампус и парахипокампални вијуги.**

Улогата на хипокампусот во помнењето

- ✓ **Хипокампусот е важен за помнењето—делумно оштетување на хипокампусот предизвикува изразени пореметувања во експлицитното помнење.**
- ✓ **Потполно разорување на амигдалата нема да предизвика пореметување на експлицитното, туку само на афективното учење и помнење.**

Мета анализи и системски прегледи на научни истражувања од невронауките и мајндфулнес

-Методологија

-Можности за апликативност

Z. V. Segal: Насоки за идни истражувања

- Постои согласност во дефинирање на начинот на мерење на праксата
- Да се истражи врската помеѓу праксата на испитаниците и нивните бихејвиорални резултати
- Да се истражи врската помеѓу праксата на инструкторите и бихејвиоралните резултати на испитаниците.
- Да се истражи одржување на бихејвиорални и неурални промени

Потешкотии во пракса

- ❑ Негативни ставови према вежбите
- ❑ Отпор према домашни задачи
- ❑ Одбегнување за соочување со болни емоции
- ❑ Досада
- ❑ Потешкотии да се фокусираат
- ❑ Предрасуди према медитацијата
- ❑ Неразбирање на концептот на дијалектика помеѓу прифаќање и акција